

תוכן עניינים

4.....	מבוא	
6.....	1. סקירת ספרות	
6.....	1.1. קנאביס	
6.....	1.1.1. חומרים פעילים:	
7.....	1.1.2. חוקי מריחואנה רפואית	
7.....	1.2. שימוש בקנאביס כאמצעי טיפולי	
8.....	1.2.1. היסטוריה של קנאביס רפואי	
10.....	1.2.2. שימוש בקנאביס כתרופה ללא מרשם	
11.....	1.3. שימוש בקנאביס ותיוג חברתי	
11.....	1.3.1. סטיגמות על משתמשים בעלי רישיון רפואי ומשתמשים בלי רישיון	
12.....	1.4. קנאביס והפרעות נפשיות	
13.....	1.4.1. הקשר בין שימוש בקנאביס להתפתחות בעיות נפשיות	
13.....	1.4.2. קנאביס ודיכאון	
14.....	1.4.3. קנאביס כטיפול בדיכאון ביחס לטיפול קונבנציונלי	
14.....	1.4.4. קנאביס והפרעות חרדה	
14.....	1.4.5. קנאביס כטיפול בחרדה ביחס לטיפול קונבנציונלי	
15.....	1.5. סיכום	
16.....	2. שיטות מחקר	
16.....	2.1. כלי ומשתתפי המחקר	
17.....	2.2. עיבוד הנתונים	
18.....	3. ממצאים	
18.....	3.1. היכרות עם הקנאביס	
20.....	3.2. השפעת הקנאביס על איכות חייהם של המשתמשים	
21.....	3.3. תמיכה ואי תמיכה מהסביבה	
25.....	4. דיון ומסקנות	
26.....	4.1. הדואליות המורכבת של הקנאביס	
27.....	4.2. תמיכה כטיפול בסטיגמות	
28.....	4.3. סיכום	
29.....	4. מקורות	
31.....	נספחים	
31.....	נספח א': תבנית הריאיון	
32.....	נספח ב': ראיונות-סיכומים ותמלולים	

מבוא

העבודה עוסקת בצריכת קנאביס ובעיקר בקשר אשר בין צריכתו לחרדה ודכאון. נושא המחקר הוא השפעות השימוש בצמח הקנאביס על מצבים נפשיים.

שאלת המחקר היא: כיצד אנשים המאובחנים כבעלי הפרעות חרדה ודיכאון תופסים את השפעת השימוש בקנאביס הרפואי על איכות חייהם? **שאלות משניות :**

א. כיצד מתארים אנשים הסובלים מהפרעות דיכאון וחרדה את השימוש בקנאביס הרפואי כמשפיע לחיוב על תפקודם היומיומי?

ב. כיצד מתארים אנשים הסובלים מהפרעות דיכאון וחרדה את המחיר של שימוש תכוף ותדיר בקנאביס רפואי כתרופה למצבם?

חשיבות הנושא: אני מאמין שלנושא הקנאביס הרפואי חשיבות הולכת וגדלה אשר אנו, ההדיוטות בעניין, נבין את גודלה רק בעוד שנים. עבודות כמו זו אשר מוצגת לפני הקוראים כאן מגישות את הידע הרפואי מאחורי קנאביס רפואי. צעד זה הוא חלק ממהפכת המידע אשר מאפשרת לאדם הפשוט לקחת אחריות על חייו ובריאותו להפחית את תלותו ברופאים ואנשי מקצוע. כמו כן, ממה שאני רואה סביבי וקורא בעיתונות, לקנאביס פוטנציאל רפואי ונטילתו, בניגוד לנטילת תרופות קונבנציונליות, אינה בהכרח כרוכה בתופעות לוואי. אקט נטילת התרופה, כאשר הוא מוסב לעישון יכול להיות מענג ואף חברתי. כמו כן, מידע קודם, אני יודע שדיכאון הוא הגורם הגדול בגודלו בעולם המערבי להפסד ימי עבודה וכל צעד שנעשה בנושא, כחברה, לאיזון הפגע ייטיב עמנו עשרות מונים. בעבודה זו אני בודק ידע אישי זה באופן מחקרי מדעי.

הקשר והעניין האישי בנושא: אני סובל מדיכאון כבר שנים. בדצמבר האחרון סבלתי מהתקף קשה אשר גרר בעקבותיו טיפול תרופתי. טיפול זה היה כרוך בתופעות לוואי כגון עצבות, בחילות, חולשה עזה ותופעות אישיות אחרות. תופעות אלה, כמו ההבנה שאני תלוי בתרופה, הובילו אותי לחיפוש אחר חלופה נעימה יותר. כבר שנים שאני מעשן חברתי ולאורך זמן רב עישנתי גראס כדי להירדם בלילה. ניסיון חיים זה, בשילוב עם הפולמוס התקשורתי סביב הקנאביס הרפואי הובילו אותי לחשוב שאולי צמח זה יכול להוביל לחלופה סבירה עבורי. מחקר זה הוא בעצם חיפוש אישי לתשובה לשאלה: "האם גראס רפואי ייטיב עמי?" אני מביא כאן לפני הקוראים פרי עמל של חודשים רבים. החלק התיאורטי, כמו גם הראיונות, היו עבורי מפכחים ופותחי אופקים. נהניתי מאוד מכתובת עבודה זו וכולי תקווה שתפיקו ממנה תועלת והנאה.

סקירת ספרות

1.1. קנאביס

לפני שאצלול לעובי הקורה ואנסה לענות על השאלות המנחות, בחרתי לתת קצת ידע כללי על קנאביס: מהיכן הוא בא, הקנאביס לאורך ההיסטוריה, תפוצה, מעט ידע על הצמח כמרפא ועוד.

קנאביס סאטיבה או קנאביס אינדיקה הוא צמח חד שנתי, ריחני, אשר מקורו בהודו ואשר נקבתו גבוהה ומרשימה יותר מהזכר. הצמח מוכר באסיה כבר כ-4000 שנה והחומרים הפסיכואקטיביים שבו ידועים כ"קנאביס". לפי רוב ההערכות, קנאביס נשאר הסם הבלתי חוקי הנפוץ ביותר, והוא הרביעי בתפוצתו ברשימת הסמים הפסיכואקטיביים מיד אחרי קפאין, ניקוטין ואלכוהול. שרף הצמח מכיל כ-60 חומרים פעילים שונים, אשר נקראים קנבינואידים. מתוכם THC אחראי לרוב הפעילות הפסיכואקטיבית (Vij, 2008).

קנאביס סאטיבה הוא אחד הסמים הנפוצים ביותר בעולם. מוערך שכ-20% מהצעירים התנסו בשימוש בקנאביס (Schier et al, 2014). בעולם, הקנאביס היה כה נפוץ שהמספרים שההערכה באמצע שנות התשעים הייתה שמעל 200 מליון בני אדם צרכו את הקנאביס ונגזרותיו. (נחמיה-שופמן, ויצטום, 2000). מריחואנה היא אחד מהסמים הלא-חוקיים הנפוצים ביותר בקרב בוגרים בארה"ב. כחצי מהאוכלוסייה הבוגרת התנסתה בשימוש בסם. מספר זה הוא הגבוה בעולם. אנו רואים שהשימוש בקנאביס לא השתנה רבות לאורך שנות ה-90 ודווקא בשנות ה-2000 הראה צניחה קלה (Shi, 2014).

בארה"ב קנאביס הוא הסם הלא חוקי הנפוץ ביותר, כאשר כ-12% מהאוכלוסייה, שגילה 12 שנים ומעלה התנסתה בשימוש ואילו מספר בני הנוער אשר התנסה בשימוש הולך וגדל. אחת ממסקנות המחקר היא, שאם קבלתו של קנאביס כאמצעי טיפולי קונבנציונלי ביותר ויותר מדינות, יש חשיבות עליונה לכך שרופאים יבינו גם את החשיבות הרפואית מאחורי החוק וגם את השלכותיו הפרקטיות של החוק (Hill, 2015).

1.1.1 חומרים פעילים:

המחקרים אותם קראתי מתעסקים בשני רכיבים פעילים בצמח הקנאביס. הראשון הוא THC זהו הרכיב הפעיל המרכזי בצמח הקנאביס והאחראי הגדול ביותר להשפעות ההזייתיות של צריכת הצמח. CBD הוא הרכיב השני בחשיבותו בצמח, והוא בעל מבנה כימי גדול. CBD הוא אינו חומר הזייתי וניתן לבודד אותו מהמרכיבים האחרים של צמח הקנאביס. למרכיב זה פוטנציאל בתור